

คู่มือการปฏิบัติงานการจัดเก็บรายได้

โดย

กองคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอง

อำเภอท่าวัง จังหวัดลพบุรี

คำนำ

การปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง เพื่อให้การบริหารการจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีระบบ ป้องกันการสูญเสยรายได้ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ การจัดปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน และสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามคำกล่าว “ท้องถิ่นไทยใสสะอาด”

เพื่อเป็นการพัฒนาการบริหารด้านการจัดเก็บภาษี กำกับ ดูแล การตรวจสอบรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมอคอน สามารถตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ทุกขั้นตอน ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้มีการนำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมให้กับบุคลากร เป็นการตรวจสอบภายในตัวเอง ป้องกันการผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ระหว่างการปฏิบัติงาน

งานจัดเก็บรายได้ กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมอคอน จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานจัดเก็บภาษี มีแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ ที่ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวทางในการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์สู่กระบวนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

จัดทำโดย

งานจัดเก็บรายได้ กองคลัง

อบต.เขาสมอคอน

อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

คู่มือการปฏิบัติงาน
เรื่อง จัดเก็บรายได้
งานจัดเก็บรายได้ กองคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน
อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี

หลักการและเหตุผล

การจัดเก็บรายได้ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ถ้าการบริหารจัดการ ด้านการจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างถูกต้องย่อมสะท้อนให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน การที่จะปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้อย่างถูกต้อง นั้น จะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติงานมีหลักในการปฏิบัติ ๓ ข้อ ดังนี้

๑. เข้าใจระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการก่อนการลงมือปฏิบัติ
๒. ต้องมีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติราชการ
๓. ต้องพัฒนาคนโดยพัฒนาคนและพัฒนากลไกการปฏิบัติงานให้สามารถดำเนินการควบคู่กันไปอย่าง

เป็นระบบ

ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บรายได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ทันตามระยะเวลาและเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการพัฒนา ปรับปรุงระบบการตรวจสอบ กำกับดูแล การบริหารจัดการด้านการ
๒. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอนมีรายได้ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถนำงบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นได้มากขึ้น
๓. เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองด้วยการให้ความร่วมมือในการชำระภาษีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมาย

๑. การจัดเก็บรายได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน สามารถจัดเก็บรายได้ได้ครบถ้วน
๓. ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน

วิธีดำเนินการ

๑. ขั้นการเตรียมการ
๒. ขั้นการดำเนินการจัดเก็บภาษี
๓. ขั้นการเร่งรัดการจัดเก็บภาษี

ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
๒. พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. กฎหมายลำดับรองของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓

๕. พระราชกฤษฎีกากาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๓
๖. พระราชกฤษฎีกากาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔
๗. พระราชกฤษฎีกากาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๖
๘. พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. กฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๐. กฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖
๑๑. กฎกระทรวงกำหนดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีแทนองค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๒. กฎกระทรวงกำหนดที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๓. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตราภาษีและรายละเอียดอื่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๔. กฎกระทรวงการผ่อนชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๕. กฎกระทรวงการงดหรือลดเบี้ยปรับ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๖. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคำนวณมูลค่าที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๗. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม
๑๘. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เหตุจำเป็นทางราชการซึ่งบุคคลธรรมดาต้องย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้าน
๑๙. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประโยชน์หลายประเภท
๒๐. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย
๒๑. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม
๒๒. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒)
๒๓. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ยกเว้นภาษีที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นทรัพย์สินของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศล
๒๔. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดาใช้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
๒๕. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาทรัพย์สินของเอกชน เฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
๒๖. ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ทรัพย์สินของเอกชนที่ใช้เป็นพินิจภัณฑ์ที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดิน ๒๙
๒๗. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๒๘. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

กฎหมายภาษีป้าย

พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ และฉบับเพิ่มเติม

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม – ๓๐ กันยายน ของทุกปี

ผู้รับผิดชอบงานจัดเก็บรายได้

๑. นางสาวสุชาดา นาโสม	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกองคลัง
๒. นางสาวรัตนกร วีระประสิทธิ์	ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ปฏิบัติงาน
๓. นางจุรีรัตน์ เย็นเจริญ	ตำแหน่ง	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

**แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปีงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน อำเภอดำรง จังหวัดลพบุรี**

.....

ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

เดือนตุลาคม

- ประชาสัมพันธ์เรื่องการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- สำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- จัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภายในเดือนพฤศจิกายน

- ปิดประกาศบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- ส่งข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้ประชาชนทราบเป็นรายบุคคล
- ประชาชนตรวจสอบรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ก่อนวันที่ ๑ กุมภาพันธ์

- ประกาศราคาประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภายในเดือนกุมภาพันธ์

- แจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ภายในเดือนเมษายน

- ผู้เสียภาษีชำระภาษี

ภายในเดือนพฤษภาคม

- แจ้งเตือนผู้ค้างชำระภาษี

เดือนมิถุนายน

- แจ้งลูกหนี้ภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินทราบ(รับสิทธิการโอนกรรมสิทธิ)

เดือนมกราคม

- ส่งข้อมูลการจัดเก็บ จำนวนภาษีที่จัดเก็บ มูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ให้คณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัด (ผ่านระบบ INFO)

**แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปีงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมอคอน อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี**

.....

วิธีการขั้นตอนของการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๑. ขั้นตอนเตรียมการ

๑. แต่งตั้งเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมินและพนักงานเก็บภาษี	เดือนตุลาคม
๒. สำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	เดือนตุลาคม
๓. ทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส.๓) และปิดประกาศ	เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน
๔. ผู้บริหารเห็นว่าไม่ถูกต้องสั่งแก้ไขหรือผู้เสียภาษีแจ้งผู้บริหารขอแก้ไข	เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม

๒. ขั้นตอนการการจัดเก็บ

๑. ประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง(ภ.ด.ส.๑)	ก่อนวันที่ ๑ กุมภาพันธ์
๒. แจ้งการประเมินภาษี (ภ.ด.ส.๖)	ภายในเดือน กุมภาพันธ์

กรณีพอใจการประเมิน

- ผู้เสียภาษีชำระภาษีภายในเดือน (ภ.ด.ส.๑๑)	เดือนเมษายน
- ผู้เสียภาษีชำระภาษีหลังเดือนเมษายน ทำหนังสือแจ้งเตือนตามกรณี ดังนี้	
(๑) เสียภาษี <u>ก่อน</u> ได้รับหนังสือแจ้งเตือน	เบี้ยปรับร้อยละ ๑๐
(๒) เสียภาษี <u>ภายใน</u> กำหนดหนังสือแจ้งเตือน	เบี้ยปรับร้อยละ ๒๐
(๓) เสียภาษี <u>เกิน</u> กำหนดหนังสือแจ้งเตือน	เบี้ยปรับร้อยละ ๔๐
(๔) เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑ ต่อเดือนของภาษีที่ค้างเศษของเดือนให้นับเป็น ๑ เดือน	

กรณีไม่พอใจการประเมิน ให้ยื่นคัดค้านต่อผู้บริหารท้องถิ่นภายใน ๓๐ วัน มี ๒ กรณี คือ

(๑) ผู้บริหารเห็นด้วย	
- แจ้งผู้เสียภาษีเพื่อชำระภาษีหรือให้มารับเงินคืน (กรณีได้ชำระเงินแล้ว) ภายใน ๑๕ วัน	
(๒) ผู้บริหารไม่เห็นด้วย	
- ผู้เสียภาษีอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับแจ้ง ผู้เสียภาษีเห็นด้วยกับคำวินิจฉัย ให้ดำเนินการชำระภาษี ถ้าผู้เสียภาษีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัย ให้ฟ้องศาลภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับคำวินิจฉัย	

๓. ขั้นตอนเร่งรัดการจัดเก็บภาษี

- ออกหนังสือแจ้งเตือนกรณีไม่มาชำระภาษีภายในกำหนดเวลา	เดือนพฤษภาคม
- ไม่เสียภาษีภายใน ๙๐ วัน ให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน	
- แจ้งลูกหนี้ภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินทราบ(ไม่สามารถโอน/ขายได้)	เดือนมิถุนายน

แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปีงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน อำเภอดำรง จังหวัดลพบุรี

.....

แยกปฏิบัติตามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

พนักงานสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๑. ประชาสัมพันธ์เรื่องการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
๒. สำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
๓. ทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส.๓) และปิดประกาศ
๔. ประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส.๑)
๕. แจ้งการประเมินภาษี (ภ.ด.ส.๖)

พนักงานประเมิน

๑. แจ้งการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส.๖)
๒. รับคำร้องคัดค้านการประเมินภาษี (ภ.ด.ส.๑๐)

พนักงานเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๑. รับชำระค่าภาษี(ภ.ด.ส.๑๑)
๒. แจ้งผลการชำระค่าธรรมเนียมภาษี

คณะผู้บริหารท้องถิ่น

๑. พิจารณาคำร้องอุทธรณ์(พิจารณาการประเมินใหม่)
๒. ลงมติชี้ขาดตามคำร้อง
๓. มีคำสั่งยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน

**แผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษีป้าย ประจำปีงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมคอน อำเภอดำรง จังหวัดลพบุรี**

แยกปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรม

ขั้นตอนเตรียมการ

๑. ตรวจสอบและคัดลอกรายชื่ออยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในปีงบประมาณ
(บัญชีลูกหนี้ตามเกณฑ์ค้างรับ)	เดือนกันยายน
๒. สำรวจและจัดเตรียมแบบพิมพ์ต่าง ๆ	เดือนตุลาคม
๓. ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษี	เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
๔. จัดทำหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีทราบเพื่อยื่นแบบ
แสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.๑)	เดือนธันวาคม

ขั้นตอนการจัดเก็บ

๑. กรณีมีป้ายก่อนเดือนมีนาคม	
- รับแบบ ภ.ป.๑ และตรวจสอบความถูกต้อง	เดือนมกราคม - มีนาคม
- ประเมินค่าภาษีและมีหนังสือแจ้งผลการประเมิน(ภ.ป.๓)	เดือนมกราคม - เมษายน
๒. กรณีมีป้ายหลังเดือนมีนาคม	
- รับแบบ ภ.ป.๑ และตรวจสอบความถูกต้อง	เดือนเมษายน - ธันวาคม
- ประเมินค่าภาษีและมีหนังสือแจ้งผลการประเมิน(ภ.ป.๓)	เดือนเมษายน - ธันวาคม
๓. การชำระค่าภาษี	

กรณีปกติ

- รับชำระภาษี (ชำระในวันยื่นแบบหรือชำระภาษีภายในกำหนดเวลา)	เดือนมกราคม - พฤษภาคม

กรณีพิเศษ

(๑) ชำระภาษีเกินเวลาที่กำหนด (เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมิน)	
- รับชำระภาษีและเงินเพิ่ม	เดือนกุมภาพันธ์ - กันยายน
(๒) ผู้ประเมินไม่พอใจในผลการประเมินภาษี	
- รับคำร้องอุทธรณ์ขอให้ประเมินค่าภาษีใหม่ (แบบ ภ.ป.๔)	เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม
- ออกหมายเรียกให้มาชี้แจงหรือออกตรวจสถานที่	เดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน
- ชี้ขาดและแจ้งผลให้ผู้ร้องทราบ (แบบ ภ.ป.๕)	เดือนมีนาคม - กรกฎาคม
- รับชำระภาษีและเงินเพิ่ม	เดือนมีนาคม - กรกฎาคม
- ปฏิบัติตามคำสั่งศาล(กรณีไปศาล)	

หมายเหตุ กรณีมีป้ายหลังเดือนมีนาคม การยื่นแบบการประเมิน การชำระค่าภาษี และการอุทธรณ์ให้ปฏิบัติระหว่าง
เดือนเมษายน-ธันวาคม